

Frank Donkers: 'Wij gaan niet mee in de genomicsrace, omdat we niet weg willen gooien wat we in jaren hebben opgebouwd'

Generaties excellente koeien fokken

Het doel met iedere koe bij Fradon Holsteins is het behalen van de excellentstatus en dat het liefst zo veel mogelijk generaties achter elkaar. De liefhebbers Frank en Don Donkers laten daar verkoopmogelijkheden voor liggen. De succesvolle rode Jodiefamilie heeft Fradon veel naamsbekendheid gegeven.

tekst **Florus Pellikaan**

Bij binnenkomst op de grupstal van Fradon Holsteins dient de handdruk met de broers Frank en Don Donkers niet alleen ter kennismaking, maar direct ook als felicitatie. Eerder op de dag schreef de stamboekinspecteur drie koeien excellent in.

Het verkrijgen van de excellentstatus is op Fradon – een samenvoeging van Frank en Don – al lang niet bijzonder meer, maar het totaal aantal excellenten begint wel unieke vormen aan te nemen. Maar liefst dertig van de ruim zestig melkkoeien zijn met 90 punten of meer ingeschreven. Een eerste rondgang over de grupstal, waarop de imponerende koeien in een dikke laag stro naast elkaar staan opgesteld, laat dan ook een onvergetelijke indruk achter.

Kampioen in Madison

Het fokken van excellente koeien is het primaire fokdoel van Frank (57) en Don (56) Donkers. 'We willen zo veel mogelijk generaties excellente koeien fokken. Het doel met iedere koe die hier op stal staat is daarom ook de excellentstatus', vertelt Frank Donkers. 'Uit de tweedekalves Fradon SS Jordee kunnen we wel honderd embryo's verkopen, maar we laten haar eerst opnieuw kalven om excellent te worden.'

Donkers heeft ook een duidelijke moti-

Tweedekalves Fradon SS Jordee (v. September Storm) behaalde een derde plek in Madison. Productie: 3.08 365 15.871 4,0 3,1

vatie voor dit ultieme fokdoel. 'Tot nu toe heeft de excellentstatus van koeien in de fokkerij altijd waarde gehad. Maar of dat in het huidige genomictijdperk zo

blijft, is maar zeer de vraag en daar zijn we bezorgd over.'

De broers Donkers bouwden de huidige fokveestapel binnen hun eigen carrière op. Totdat ze het bedrijf van hun ouders overnamen, bestond het koppel namelijk uit een veertigtal commerciële melkkoeien. Frank en Don verrijkten de veestapel vervolgens door de aankoop van een aantal dieren uit goede koefamilies zoals de Maude-, Amanda- en Jodiefamilie. Op Fradon eist de rode tak van laatstgenoemde Jodiefamilie al geruime tijd de meeste aandacht op.

'Op een veiling kochten we Inspiratiedochter Bridon Inspira Jodie voor 3000 dollar. Ze kwam uit de familie van Astro

Don en Frank Donkers

In Branchton in de Canadese provincie Ontario runnen Frank en Don Donkers het melkvee- en fokbedrijf Fradon Holsteins met zestig melkkoeien waarvan de helft excellent is.

Aantal melkkoeien:	60
Aantal stuks jongvee:	160
Aantal excellenten:	30
Productie:	10.000 4,2 3,3

Jet, maar we wisten niet dat ze de roodbontfactor had', weet Frank Donkers de geschiedenis nog feilloos te verhalen. Pas toen haar dochter Fradon Rudolph Jodie in combinatie met Red Marker een roodbont vaarskalf bracht, kwam de roodbontfactor tot uiting. Dit in combinatie met de fokkracht van de Rudolphdochter zorgde voor een unieke roodbonte dochterschare. Dat komt niet alleen door de spikkelachtige Inspiratonaftekening van de koeien, maar met name door het fraaie type. De typische lange nek en kop en de lange kruisconstructie en ribbenpartij maakten bijvoorbeeld Fradon Rudolph Jodies dochters Fradon Encount Jodie (v. Encounter) en Fradon R Mark Jodie (v. Red Marker) tot een type roodbontkoeien dat zelden wordt gevonden. Fradon Encount Jodie won het kampioenschap oudere koeien op de World Dairy Expo in Madison in 2008 en was met haar 94 punten ook de hoogst ingeschreven roodbonte van Canada. 'Om zoveel mogelijk nakomelingen uit haar te krijgen hebben we haar voor ivp naar Amerika gestuurd. Daar is ze helaas dood gegaan, maar we hebben aan de ivp-sessies met onder andere Durham, Shottle, Goldwyn, Mac en Destry wel een twintigtal nakomelingen overgehouden', vertelt Frank.

Hoogste framestier

De laatste tijd genieten met name Fradon SS Jordee (September Storm x Rudolph Jodie) en Fradon SS Jordan (September Storm x Fradon R Mark Jodie)

De grupstal van Fradon met links de met 91 punten ingeschreven roodbonte Fradon R Mark Jodie (v. Red Marker). Productie: 8.06 365 14.526 4,2 3,1

aandacht. Jordee kreeg als tweedekalves 88 punten en eindigde als derde in de rubriek in Madison en als tweede op de Royal Winter Fair in Toronto. Jordan kreeg in haar tweede lactatie zelfs de maximale 89 punten voor exterieur. 'Uit deze rode Jodies kunnen we alles kwijt. Tachtig procent van de huidige bezoekers komt ook voor de Jodies. Deze familie heeft veel voor ons bedrijf betekend', vertelt Don. Frank vult aan: 'Af en toe showen we enkele dieren, maar eigenlijk ontvangen we liever bezoekers op ons bedrijf. Dan kunnen we niet één koe, maar meerdere generaties laten zien.' De hele fokkerijstrategie van Fradon staat haaks op de huidige fokkerijtrend, weet ook Frank Donkers. 'Alles gaat richting jonge stiermoeders en stiervaders, maar wij willen niet mee in de genomicsrace. Vooral omdat we niet weg willen gooien wat we in al die jaren hebben opgebouwd. En ik weet niet of wij ook wel slim genoeg zijn om het genomicspel te spelen.'

Alhoewel het fokken van stieren niet het primaire doel van de broers Donkers is, zijn ze toch uiterst trots op de zelfgefokte fokstier Fradon Redliner (Talent x Rudolph Jodie). Hij is – gezien de familie niet verwonderlijk – met +17 de hoogste stier voor frame in Canada.

Over de huidige ontwikkeling in de fokkerij maken Frank en Don Donkers zich met betrekking tot het eigen bedrijf wel zorgen. 'We weten niet goed wat we moeten doen om ervoor te zorgen dat mensen ondanks de genomicsype geïn-

teresseerd blijven in onze excellente koeien. Gelukkig hebben wij met de rode Jodies wel een familie waarmee we exclusief zijn.'

Inkruisen met zwartbont

Om de familie op niveau te houden, krijgen veel Jodies op dit moment wel zwartbont- en roodfactorstieren als partner. 'Er zijn onvoldoende goede roodbonte stieren. Om de potentie van de koeien te verhogen, gebruiken we daarom nu eenmalig zwartbonte stieren om de volgende keer weer de beste roodbonten te gebruiken.' Via Shottle, Goldwyn en Mac heeft Donkers ook geprobeerd de fokwaarden van de dieren een impuls te geven zodat ze daarin niet achterop raken. Op dit moment staan de fokstieren Sid, Dempsey, Windbrook en de eigengefokte Redliner op de inseminatielijst van Fradon naast circa 25 procent jonge stieren uit goede families zoals Mr Savage en Barbwire.

Door de vele et-sessies is er met 160 stuks veel jongvee aanwezig op Fradon. Meer dan de helft van de vaarzen verkoopt Donkers als gebruiksvet.

Inmiddels krijgen Frank en Don Donkers ook al hulp van de volgende generatie, hun zoons Luke en Jimmy Donkers. Daarom is het bedrijf recent ook behoorlijk uitgebreid. Ze huren het bedrijf van de burens, waar Luke zeven jaar heeft gewerkt, erbij en hebben hun 65 koeien gekocht. 'Hierdoor hopen we dat beide jongens in de toekomst samen of ieder apart boer kunnen worden.'

